

OPISKELIJOITA KOSKEVA KIUSAAMISEN ENNALTAEHKÄISY JA KIUSAAMISEEN PUUTTUMISEN TOIMINTAMALLI

Hyväksytty 10.03.2025

Koulutuskeskus Salpauksen johtoryhmä

Sisällys

1. Mitä on kiusaaminen, häirintä ja seksuaalinen häirintä?	1
2. Miten kiusaamista voi ehkäistä?	3
2.1. Kiusaamisilmiön tunnistaminen ja tunnustaminen.....	3
2.2. Hyvän vuorovaikutuksen tukeminen ja ylläpitäminen	4
2.3. Ryhmäyttämiseen liittyvää materiaalia.....	4
2.4. Kiusaamisen vastaisten asenteiden vahvistaminen	5
3. Miten kiusaamistilanne selvitetään?	5
 Liite 1. Hei hei, mitä kuuluu? -palautekanava www-sivuilla.....	9
Liite 2. Kiusaamisen, häirinnän ja väkivaltatilanteiden käsittelyn Wilma-lomake	10
Liite 3. Sovittelukeskustelun järjestäminen.....	12
Liite 4. Viihtyvyysskysely	13
Liite 5. Seksuaaliseen häirintään ja väkivaltaan puuttumisen toimintamalli	16

Kiusaamisen ennaltaehkäisy ja kiusaamiseen puuttumisen toimintamalli on osa Koulutuskeskus Salpauksen opiskeluhuoltosuunnitelmaa opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220377> (§13).

1. Mitä on kiusaaminen, häirintä ja seksuaalinen häirintä?

Kiusaaminen on haukkumista, ilkeitä puheita, yksin jättämistä tai eristämistä ryhmästä, tönimistä ja lyömistä. Sillä tarkoitetaan tahallista, toistuvaa ja pitkäkestoista toimintaa, ja siinä on usein kyse ryhmäilmioista. Tärkeää on kuitenkin ymmärtää, että jo yksikin teko voi olla toiselle vahingollinen ja aiheuttaa pelkoa kiusatuksi tulemisesta. Tämän vuoksi jokaiseen kiusaamistekoon on puututtava välittömästi. Kiusatuksi joutunut ei pysty yleensä puolustautumaan tai vaikuttamaan saamaansa kohteluun.

Erimielisyydet ja niistä johtuvat riidat eivät ole kiusaamista, ellei niissä ole mukana epäasiallisia tekoja toista kohtaan tai toiselle haitallista tai vahingoittavaa vallankäyttöä. Nuoria koskevat kiusaamistilanteet liittyvät usein sosiaalisiin ryhmätilanteisiin ja kamppailuun asemasta ryhmässä. Kiusaamisen siirtyminen myös verkkoon, nettiin ja sosiaaliseen mediaan on johtanut siihen, että kiusaaminen on tullut osaksi vapaa-aikaa.

<https://www.mll.fi/ammattilaisille/kouluille-ja-oppilaitoksille/kiusaamisen-ehkaiseminen/mita-kiusaaminen-on/>

Kiusaaminen voi olla:

1) Suoraa kiusaamista

- fyysinen satuttaminen: lyöminen, töniminen, potkiminen, toisen omaisuuden varastaminen, rikkominen, fyysinen estäminen tai liikkumisen rajoittaminen
- verbaalinen satuttaminen: nimittely, uhkailu, pakottaminen, kiristäminen, olemuksen/ulkonäön/käyttäytymisen pilkkaaminen tai naurunalaiseksi tekeminen tai uhrin suorituksen/teon mitätöinti

2) Epäsuoraa kiusaamista

- kohteen satuttamista kiertoteitse vahingoittamalla hänen vuorovaikutussuhteitaan tai sulkemalla hänet pois joukosta
- uhrin arvosteleminen hänen selkänsä takana
- vahingollisten juorujen tai perättömien juttujen levittäminen
- vihjaileminen tai leimaaminen jonkinlaiseksi
- tervehtimättä ja vastaamatta jättäminen

3) Nettikiusaamista

- pilkkaavat tai uhkaavat viestit
- juorujen tai henkilökohtaisten tietojen levittäminen

- valokuvien/videoiden manipulointi ja levittäminen
- toisen nimellä esiintyminen
- ryhmän tai keskustelun ulkopuolelle sulkeminen
- salasanojen huijaaminen

Kiusaaminen voi aiheuttaa monenlaisia henkisen hyvinvoinnin ja mielialan ongelmia, kuten itsetunnon ja itsearvostuksen alenemista, ahdistuneisuutta, masentuneisuutta tai itsetuhoisia ajatuksia tai tekoja. Kiusaamisen on todettu vaikuttavan myös fyysiseen terveyteen. Se voi aiheuttaa psykosomaattisia stressioireita: kiputiloja ja yleistä sairastelua, nukkumisvaikeuksia sekä syömishäiriöitä. Lisäksi opiskelumotivaatio saattaa heiketä ja kouluun menoa ryhdytään välttelemään.

Kiusaaminen heijastuu myös vertaissuhteisiin. Kiusatut opiskelijat voivat olla yksinäisiä ja vältellä sosiaalisia tilanteita. Opiskelijat saattavat pelätä, että heitä arvioidaan aina kielteisesti.

”Aikuisiässä heillä esiintyy myös luottamuksen puutetta ihmissuhteissa, kasvanut riski tulla kiusatuksi työelämässä sekä etenkin pojilla läheisyyden pelkoa seurustelusuhteissa.”

<https://www.mll.fi/ammattilaisille/kouluille-ja-oppilaitoksille/kiusaamisen-ehkaiseminen/kiusaamisen-seuraukset/#kiusaaminen-vaikuttaa-vertaissuhteisiin>

Häirinnäksi määritellään tilanne, jossa luodaan esimerkiksi seksuaaliseen suuntautumiseen, alkuperään, vammaisuuteen tai muuhun tasa-arvo- tai yhdenvertaisuuslaissa säädettyyn syrjintäperusteeseen liittyvä toista henkilöä halventava, nöyryyttävä, uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri.

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatontatai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei toivottua käytöstä. Tällä toiminnalla loukataan tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. **Seksuaaliväkivalta (seksuaalinen väkivalta)** on seksuaalisen koskemattomuuden tai itsemääräämisoikeuden tahallista loukkaamista. Se on vallan- ja voimankäyttöä, joka aiheuttaa pelkoa. Väkivallan teossa rikotaan turvallisuuden tunteeseen keskeisesti kuuluva luottamus.

Seksuaalinen häirintä voi ilmetä ainakin seuraavin tavoin:

- sukupuolisesti vihjailevat eleet tai ilmeet
- härskit puheet, kaksimieliset vitsit sekä vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat huomautukset tai kysymykset
- pornoaineistot, seksuaalisesti värityneet kirjeet, sähköpostit, tekstiviestit tai puhelinsoitot
- fyysinen koskettelu
- sukupuoliyhteyttä tai muuta sukupuolista kanssakäymistä koskevat ehdotukset tai vaatimukset
- raiskaus tai sen yritys

”Seksuaalinen häirintä ja väkivalta aiheuttavat inhimillistä kärsimystä. Häirintä ja väkivalta vaikuttavat käsityksiin omasta kehosta ja läheisyydestä, ihmissuhteista ja omasta seksuaalisuudesta. Seksuaalinen väkivalta loukkaa aina henkilön koskemattomuutta tai itsemääräämisoikeutta. Se aiheuttaa usein erilaisia fyysisiä ja psyykkisiä terveysongelmia. Henkilö voi kärsiä pelkotiloista, ja asiaan saattaa liittyä myös kiusaamista ja kiristämistä.”

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/hairinnan-maarittely-ja-lainsaandanto>

Uhkaaminen, toisen kunnian loukkaaminen, väkivallan käyttäminen tai omaisuuden tuhoaminen eri muodoissaan on lailla kiellettyä ja ne voivat täyttää myös rikoksen tunnusmerkistön. Lievissä teoissa asianomistaja voi itse päättää, ilmoittaako hän niistä poliisille. Vakavista tilanteista on aina ilmoitusvelvollisuus viranomaisille, kuten pahoinpitelytapauksissa. Jo 15-vuotias henkilö on rikosoikeudellisessa vastuussa teoistaan. Katso tarkemmin

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001>

Lue lisää:

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/kiusaamisen_vastainen_työ_kouluissa_ja_oppilaitoksissa.pdf

https://thl.fi/aiheet/vakivalta/vakivallan-muodot/seksuaalivakivalta#Seksuaalinen_v%C3%A4kivalta_tai_seksuaaliv%C3%A4kivalta

2. Miten kiusaamista voi ehkäistä?

Positiivinen, viihtyisä ja turvallinen ilmapiiri tukee oppimista. Hyvän ilmapiirin luominen lähtee pienistä asioista, toisen huomioimisesta ja välittämisestä. Koulutuskeskus Salpauksessa ei hyväksytä eikä suvaita kiusaavaa ja epäasiallista käyttäytymistä. Kiusaamiselle on nollatoleranssi. Oppimisyhteisön hyvinvointi on kaikkien vastuulla. Jokainen voi omalla toiminnallaan edistää omaa ja muiden hyvinvointia.

2.1. Kiusaamisilmiön tunnistaminen ja tunnustaminen

Kiusaamisen ennaltaehkäisyyn lähtökohta on kiusaamisen rehellinen tiedostaminen ja sen myöntäminen, että kouluissa on kiusaamista. Kiusaaminen on ilmiö, joka ei poistu, jos siitä ei puhuta. Avoimuus, keskustelu ja yhteisen ymmärryksen muodostaminen siitä, mitä kiusaamisella tarkoitetaan, on tärkeää. Opettajien ja muun henkilöstön välinen yhteistyö ja asioiden jakaminen auttavat ymmärtämään kiusaamisen dynamiikkaa ja sen seurauksia. Opettajan tulee aina puuttua kiusaamiseen viittaavaan ja ikävään kielenkäyttöön opetustilanteissa sekä muistuttaa hyvästä käytöksestä.

2.2. Hyvän vuorovaikutuksen tukeminen ja ylläpitäminen

Hyvän vuorovaikutuksen tukeminen ja ylläpitäminen ryhmässä on tärkeää. Opintojen alkuvaiheessa vastuuohjaajan kannattaa teettää ryhmällä erilaisia ryhmäytysharjoituksia, joiden avulla opiskelijat tutustuvat toisiinsa ja kiinnittyvät paremmin opintoihinsa. Ryhmän yhteiset pelisäännöt kannattaa luoda myös heti alussa.

Ryhmäytymistä edistävää ohjattua toimintaa tulee tehdä aina, kun ryhmässä tapahtuu muutoksia, jotta hyvä ryhmähenki säilyy, ennakkoluulot toisia kohtaan vähenevät ja yhteisöllisyys vahvistuu. Toiminta kannattaa kytkeä opetukseen liittyväksi alan näköiseksi toiminnaksi, jota tapahtuu koko opintojen ajan. Yksinkertaisimmillaan tällaista toimintaa voivat olla muun muassa ryhmäyttävät opetusmenetelmät ja ryhmien muodostaminen eri tavoin. Näin kukaan opiskelijoista ei jää yksin.

2.3. Ryhmäyttämiseen liittyvää materiaalia

Toiminnalliset menetelmät helpottavat oppilaitokseen sopeutumista ja edistävät tutustumista, liittymistä ryhmään ja hyväksytyksi tulemistä. Kohtaaminen, kuulluksi tuleminen ja yksilöllinen kunnioittaminen lisäävät turvallisuutta ja luottamusta.

Ryhmäyttämisen ja opiskeluun kiinnittymisen avuksi on käytettävissä **Hyviskasseja**, joita henkilöstö voi lainata Salpauksen eri kampuksilta. Kassiin on koottu erilaisia välineitä, joita voi käyttää edistämään ryhmäytymistä ja ryhmäläisten tutustumista toisiinsa.

Hyviskassi sisältää:

- Ryhmä toimivaksi -kirja (Laura Jääskeläinen)
- Ohjaajan opas ja Hyvän mielen treenivihko (Mieli ry, HUOM! Hyvän mielen treenivihkoa voi tilata Mieli ry:n sivuilta ja jakaa opiskelijoille)
- Vahvuuspakka
- Pelikortit: Uno ja Skibbo
- Pelit: Huokuva torni, Brändit ja Tacohattukakkulahjapitsa
- Hyppynaru

Kassien sijainnit kampuksilla:

- Asikkala: Opintotoimisto
- Heinola: Opinstore
- Jokimaa: Opettajainhuone
- Keskusta:
 - STÅ 4C, huone 1_102, opiskelijatoiminnan koordinaattori
 - STÅ 10B, huone 210, palveluohjaaja
- Vipusenkatu: VIP 5A1, huone 1_040, palveluohjaaja

2.4. Kiusaamisen vastaisten asenteiden vahvistaminen

Kiusaamisen vastaisista asenteista tulee puhua jatkuvasti. Aihetta voidaan käsitellä myös teemaviikolla tai -päivillä. Tällöin paneudutaan esimerkiksi kohteliaaseen käytökseen, hyviin tapoihin, toisen ihmisen asialliseen kohteluun ja kohtaamiseen sekä kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja kiusaamiseen puuttumiseen. Tapahtumat voivat olla koulutusalan omia tai kampuksen/oppilaitoksen yhteisiä tapahtumia. Näissä tilaisuuksissa on tärkeää kannustaa osallistujia vastustamaan kiusaamista ja korostaa kiusaamisen nollatoleranssia.

Salpauksen kiusaamiseen puuttumisen toimintamallissa kiusaamistapausten esille tuomisen kynnys on pyritty tekemään mahdollisimman matalaksi. Pienistäkin kiusaamistapauksista tulee ilmoittaa henkilökunnalle. Kiusaamisesta viestitään avoimesti myös koteihin.

Opiskelijoita, tutoreita sekä koko Salpauksen henkilöstöä rohkaistaan tukemaan opiskelijaa, joka on jäämässä ryhmän ulkopuolelle tai jota on kiusattu.

3. Miten kiusaamistilanne selvitetään?

Kiusaamisesta ja häirinnästä tulee aina ilmoittaa henkilökunnalle. Ilmoituksen voi tehdä suullisesti, Wilma-viestillä tai Hei hei, mitä kuuluu? -palautekanavalla Salpauksen www-sivuilla (ks. liitettä 1).

Seuraavan sivun (s. 8) Kiusaamistilanteessa toimiminen -kaaviossa on kuvattu, miten Salpauksen henkilöstö toimii kuullessaan tai havaitessaan kiusaamista ja miten vastuut kyseisessä tilanteessa jakautuvat. Seksuaaliseen häirintään ja väkivaltaan puuttumisen toimintamalli Päijät-Hämeen toisen asteen oppilaitoksissa löytyy liitteestä 5.

Kiusaamistilanteessa toimiminen

Kiusaamistilanne tulee **henkilökunnan jäsenen** tietoon. Hän on velvollinen puuttumaan kiusaamistilanteeseen viipymättä ja selvittämään asianosaisilta, mitä tilanteessa on tapahtunut.

Kiusaamisesta kuullut ja/tai siihen puuttunut henkilö ottaa viipymättä yhteyttä kiusatun (kiusattujen) ja kiusaajan (kiusaajien) **vastuuohjaajaan (vastuuohjaajiin)** ja kertoo tapahtuneesta.

Vastuuohjaaja ilmoittaa alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden **huoltajille** tapahtuneesta. Samalla käydään koko toimintaprosessi läpi ja kerrotaan, että tilannetta seurataan jatkossa.

Vastuuohjaaja yhdessä opetuslapäällikön ja tarvittaessa opiskeluhuollon henkilöstön jäsenen kanssa kuulee kiusattua (kiusattuja) *parin päivän sisällä tapahtuneesta*. Lisäksi kartoitetaan tuen tarve ja tehdään tarvittaessa ohjaus opiskeluhuollon palveluihin tai Kiusaamisasioiden tuki- ja neuvontakeskukseen <https://www.valopiilkuja.fi/>. Keskustelu kirjataan dokumentointilomakkeelle Wilmaan (ks. liitettä 2).

Kiusaajaa/kiusaajia (kutakin erikseen) kuullaan mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten. Keskustelu(t) kirjataan dokumentointilomakkeelle Wilmaan.

Opiskelija voi halutessaan ottaa kuulemiseen mukaan huoltajan/tukihenkilön.

Kun kaikkia osapuolia on kuultu, jatkaa **vastuuohjaaja yhdessä opetuslapäällikön ja tarvittaessa opiskeluhuollon henkilöstön jäsenen kanssa** asian käsittelyä:

- sovitaan osapuolten kanssa, miten jatkossa toimitaan, tai jatketaan asian työstämistä sovittelussa
- tarvittaessa opiskelu evätään tai pidetään kurinpidollinen kuuleminen (esim. kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen)*
- *lievemmät teot* (esim. näpistys, lievä petos tai yksityiselämää loukkaavan tiedon levittäminen) asianomistajarikoksia → kysytään opiskelijalta/ huoltajalta, halutaanko asia viedä rikosprosessiin; *vakavat rikokset* (esim. törkeä pahoinpitely) → ilmoitusvelvollisuus viranomaisille riippumatta asianomistajan/huoltajan näkemyksestä
- sovitaan seurantalaveri kuukauden kuluessa tapahtuneesta

Vastuuohjaaja tekee tarvittaessa alaikäisistä opiskelijoista lastensuojeluilmoituksen tai täysi-ikäisistä huoli-ilmoituksen sosiaalitoimeen.

Sovittelu

- yhteys kampuksen palveluohjaajaan sovittelun järjestämiseksi (ks. liitettä 3 Sovitteluprosessin järjestäminen Salpauksessa)
- koulutetut sovittelijat toimivat keskustelun mahdollistajina ja auttavat osapuolia löytämään itse ratkaisun kiusaamistilanteeseen → kiusaaminen ei jatku eikä toistu
- sovitteluprosessissa osapuolet ovat oman kokemuksensa asiantuntijoita

Vastuuohjaaja(t) seuraa tilannetta. Mikäli kiusaaminen jatkuu, kurinpidolliset toimenpiteet alkavat/jatkuvat.

*** Kurinpidolliset toimenpiteet (kaaviossa sivulla 8)**

Opiskelijalle voidaan antaa *kirjallinen varoitus*, jos hän:

- 1) häiritsee opetusta;
- 2) käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti opiskeluympäristössä;
- 3) menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen tai muun opiskeluympäristön järjestystä;
- 4) kieltäytyy 84 §:ssä tarkoitetun huumausainetestin koskevan todistuksen esittämisestä; taikka
- 5) on 84 §:ssä tarkoitetun selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.

Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan *erottaa oppilaitoksesta määräajaksi*, enintään yhdeksi vuodeksi. Oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana säädetään oppivelvollisuuslain 8 §:ssä.

Opetusta häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä taikka toisen henkeä tai terveyttä vaarantava opiskelija *voidaan määrätä poistumaan* jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulutuksen järjestäjän järjestämästä tilaisuudesta.

Opiskelijan *osallistuminen opetukseen voidaan evätä* enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan taikka oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä opiskelijahuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi opiskelijalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen. Opiskelijalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Lue lisää:

[Oppivelvollisuuslaki 1214/2020 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX®](#)

Laki ammatillisesta koulutuksesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170531>

Jos kiusaaja tai kiusattu on henkilökunnan jäsen, tulee ottaa yhteys koulutusalan opetuslapäällikköön. Hänen velvollisuutensa on viedä asiaa eteenpäin.

Kiusaamistilanteita voidaan ratkaista **sovittelun** avulla. Salpauksen henkilökuntaa on koulutettu sovittelijoiksi. He toimivat turvallisen keskustelun mahdollistajina ja auttavat osapuolia löytämään itse ratkaisun riita-/kiusaamistilanteeseen siten, että konflikti ei enää jatku eikä toistu heidän välillään. Sovitteluprosessissa konfliktin osapuolet ovat oman kokemuksensa asiantuntijoita. Siinä vahvistetaan heidän osallisuuttaan ja kuulluksi tulemistaan. Sovittelun päätteeksi päästään yleensä osapuolten väliseen sopimukseen, jonka toteutumista seurataan. (Katso tarkemmin <https://sovittelu.com/vertaissovittelu/>)

Henkilökunta voi ehdottaa sovittelua opiskelijoille tai opiskelija voi sitä itse toivoa. Sovitteluprosessiin lähteminen on vapaaehtoista, mutta toivottavaa. Katso liitteestä 3 sovitteluprosessin järjestämisestä Salpauksessa.

Ryhmiä hyvinvointia ja opiskelijoiden viihtyvyyttä voidaan kartoittaa **Viihtyvyysskyselyn** avulla opintojen aikana (ks. liitettä 4). Kysely toteutetaan ryhmäkohtaisena kyselynä. Kuraattori ja/tai palveluohjaaja teettää kyselyn sovittuna ajankohtana opetusryhmälle. Kyselyn tulokset puretaan yhdessä ryhmän kanssa siten, että paikalla ovat vastuuohjaajan ja opiskelijoiden lisäksi kuraattori ja/tai palveluohjaaja. Myös muista nimettöminä toteutetuista kyselyistä, kuten Ammatillisen koulutuksen opiskelijapalautteesta (aloitus- ja päättökysely) tai Kouluterveyskyselystä, saadaan yleistä tietoa oppilaitoksen ilmapiiristä sekä kiusaamisesta ja häirinnästä.

Koulutuskeskus Salpauksen järjestyssäännöissä korostetaan, että *jokaisella Salpauksen yhteisön jäsenellä on oikeus häiriöttömään ja turvalliseen työskentelyyn ja opiskeluympäristöön sekä velvollisuus edistää hyviä työskentelymahdollisuuksia. Opiskelijan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.*

Katso tarkemmin <https://www.salpaus.fi/opiskelija/saannot-ja-ohjeet/>

Hei hei, mitä kuuluu? -palautekanava www-sivuilla

Kaikki ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti. Sinuun ollaan yhteydessä Wilma-viestillä, puhelimitse tai sähköpostitse ja sovitaan, miten epäkohtaa käsitellään. Jättäessäsi yhteystietosi mahdollistat asian käsittelyn paremmin. Salpaus on iso oppilaitos ja ilman yhteystietoja annettua palautetta on usein vaikea kohdistaa tarvittavaan asiaan. Jos et jätä yhteystietojasi, emme voi puuttua asiaan.

Mistä haluat ilmoittaa?

- ☐ Kiusaaminen tai syrjintä tai häirintä
- ☐ Turvallisuusriski
- ☐ Muu epäkohta

Kerro meille, missä onnistuimme tai mitä pitää parantaa. Jättäessäsi yhteystietosi mahdollistat asian käsittelyn paremmin. Salpaus on iso oppilaitos ja ilman yhteystietoja annettua palautetta on usein vaikea kohdistaa tarvittavaan asiaan.

Mistä haluat antaa palautetta?

- ☐ Annan palautetta Salpauksen toiminnasta.
- ☐ Kerron kehitysideani.

*Jätä yhteystietosi tähän, jos toivot yhteydenottoa.
Kiitos palautteesta!*

Kiusaamisen, häirinnän ja väkivaltatilanteiden käsittelyn Wilma-lomake

Kiusaamisen, häirinnän ja väkivaltatilanteiden käsittely (salassapidettävä)

Asiakirja

Kiusaamisen, häirinnän ja väkivaltatilanteiden käsittely

Kellonaika:

13:43:51

*Päivämäärä

Aihe lyhyesti

Opiskelijan tiedot

Opiskelijan nimi

Ü AAAA testiSatu

Opiskelijanumero:

-

Ikä:

0

Lähiosoite:

-

Postiosoite:

-

Kotikunta:

Heinola

Matkapuhelin:

-

Sähköpostiosoite (oppilaitos):

-

Sähköpostiosoite (oma):

-

Tutkinto:

Ravintola- ja catering-alan perustutkinto

Ryhmä:

Ü TESTI

Vastuuhjaaja:

01.08.2022

Muut osallistuneet

Tapahtuma

Tapahtumien kulku mahdollisimman tarkasti (mitä, missä, milloin)

Mitä asialle on jo tehty ennen palaveria

Sovitut toimenpiteet / seuranta

Yhteydenotto alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajaan

Opiskelijan huoltajaan yhteyttä ottaa

☐ Puhelimitse ☐ Sähköpostilla ☐ Pyytämällä huoltaja(t) koululle

Julkaisu

Muistio näkyy huoltajille ja opiskelijalle Wilmassa kenttiin annetuista päivämääristä lähtien.

Julkaisupäivä opiskelijalle

Julkaisupäivä huoltajille

Merkinnän tekijä (opettaja)

Merkinnän tekijä (henkilökunta)

Sovittelukeskustelun järjestäminen

Kun opiskelijoiden välillä konflikti- tai kiusaamistilanne, voidaan järjestää sovittelukeskustelu, jos molemmat osapuolet sitä haluavat.

Vastuuohjaaja on yhteydessä kampuksesta vastaavaan palveluohjaajaan saatuaan opiskelijoilta luvan järjestää sovittelukeskustelu.

Palveluohjaajat ottavat yhteyttä sovitteluryhmään (lista koulutetuista sovittelijoista Santrassa → Opiskeluhyvinvointi) ja kysyvät, ketkä lähtevät sovittelijoiksi. Sovittelijat työskentelevät pareittain.

Sovittelijat ottavat yhteyttä sovittelua pyytäneisiin ja sopivat sovittelukeskustelulle ajan.

Sovittelucase kestää noin 2-3 tuntia (sovittelukeskustelu ja seuranta).

HUOM! Opiskelija voi myös itse toivoa sovittelua ristiriita- tai kiusaamistilanteessa Hei hei, mitä kuuluu -palautekanavalla Salpauksen [www-sivuilla](http://www.salpaus.fi).

Koulutuskeskus | Further Education

VIIHTYVYYSKYSELY

Kysymyksiä ryhmästäsi:

	Huono	0	1	2	3	4	Hyvä	5
Miten viihdyt ryhmässäsi?								
Millainen ryhmäsi ilmapiiri on?								
Miten ryhmäsi yhteistyö toimii?								

Mitkä asiat ovat hyvin ryhmässäsi?

Oletko huomannut, että joku ryhmässäsi on yksin?

Valitse yksi vaihtoehto.

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Miten ryhmäsi ilmapiiriä/yhteistyötä voisi vielä parantaa? Miten voit vaikuttaa siihen itse?

Kysymyksiä kiusaamisesta:

	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	En osaa sanoa	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Ryhmässäni esiintyy kiusaamista	☐	☐	☐	☐	☐
Oppimisympäristöissäni esiintyy kiusaamista (ammatilliset opinnot, YTO-opinnot, TOP)	☐	☐	☐	☐	☐
Oppitunneilla on ollut tilanteita, jotka olen kokenut asiattomiksi tai loukkaaviksi	☐	☐	☐	☐	☐
Työelämäjakson aikana on ollut tilanteita, jotka olen kokenut asiattomiksi tai loukkaaviksi	☐	☐	☐	☐	☐
Mielestäni kiusaamiseen on koulutusallani puututtu riittävän hyvin	☐	☐	☐	☐	☐
Kiusaamista on ennaltaehkäisty omalla koulutusallani	☐	☐	☐	☐	☐

Jos kiusaamista on ollut, miten se on ilmennyt?

Valitse yksi vaihtoehto.

- ☐ Tönimisenä, lyömisenä, potkimisena
- ☐ Ilmehtimisenä, matkimisena
- ☐ Pilkkaamisena, nimittelynä
- ☐ Tavaroiden luvatta ottamisena
- ☐ Syrjään jättämisenä, eristämisenä
- ☐ Kiusaamisena sosiaalisessa mediassa
- ☐ Sopimattomana kielenkäyttönä
- ☐ Seksuaalisena tai sukupuolta koskevana häirintänä
- ☐ Uhkailuna, kiristämisenä, pakottamisena
- ☐ Muulla tavoin

Kuinka usein kiusaamista esiintyy ryhmässäsi?

	Ei esiinny	Esiintyy harvoin	En osaa sanoa	Esiintyy usein	Esiintyy jatkuvasti
Kuinka usein ryhmässäsi esiintyy kiusaamista	☐	☐	☐	☐	☐

Kerro tilanteista, joissa kiusaamista on esiintynyt.

Oletko sinä tai joku muu ryhmästäsi kertonut kiusaamisesta oppilaitoksen henkilökunnalle?

Valitse yksi vaihtoehto.

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En tiedä, onko kukaan ottanut asiaa esille.

Koetko, että asiaan on puututtu henkilökunnan toimesta?

Valitse yksi vaihtoehto.

- ☐ Kyllä
- ☐ En
- ☐ En osaa sanoa, etenikö asia.

Miten toivoisit, että kiusaamiseen puututaan?

Millaisia yhteisiä tapahtumia toivoisit, että koulutusalallasi järjestettäisiin?

Kiitos vastauksistasi!

Seksuaaliseen häirintään ja väkivaltaan puuttumisen toimintamalli

Seksuaaliseen häirintään ja väkivaltaan puuttuminen Päijät-Hämeen toisen asteen oppilaitoksissa

Pelkkä epäily seksuaalisesta häirinnästä riittää asian eteenpäin viemiseen ja ilmoittamisen kynnyksen tulee olla matala. Epäselvissä tilanteissa poliisia ja lastensuojelua voi konsultoida ilman opiskelijan tunnistetietoja.

Lähde: https://www.vaestoliitto.fi/uploads/2020/12/20c2ab25-turvallisuussuunnitelmaohjeistus_1812.pdf